

SPEKTRÁLNÍ DIAGNOSTIKA HVĚZD

- Spektra a jejich vyhodnocení, • spektrální klasifikace, • luminózní třídy,
- elementární úkoly ze spektra, • spektroskopie

Intenzita spektra

$$I(\lambda) = \int \rho(x) \kappa(x) dx \quad \tau \rightarrow 0 \text{ pro nejvyšší část atmosféry}$$

Ke fyzikální dokladnosti - v kontinuu (mimo blízkého pro oblačnou oblohu)

Vlnová - vlnová přechody → spektrální čáry iontů a atomů musí dohledat.
(fotony a gravitace vytvářejí vlny) vlnový pohybovaní → vlnový oblouk → poleto jímce
→ absorpční spektrum

Emission čáry - jímce vlny, a vlnový vlnový data abs. / em. křivky křivky nesí
vlny odhad přechodu zátím a obalí ověry → křivka chování osvěty (optický gradient)

Spektrální klasifikace

- Secchi
- I intenzivní třídy a H čarou
  - II modréholetí 0 typů a čarou kromě
  - III oranžová a abs. pět (převládá)
  - IV červená a abs. pět obří u čer. oblohy, žlutá u modrého

Harrardova klasifikace

{	O	He II, He I, H I, O III, N III, C III, Si IV
	B	He I, H I, C II, O II, N II, Fe III, Mg III
	A	Balmer + ionizované H γ
	F	H I, Ca II, Ti II, Fe II
{	G	čarou Ca II, neut. H γ , molekuly
	K	Ca I, neut. H γ , molekuly
	M	molekuly TiO, čarou Ca I
	L	čarou TiO VO a hybridy FeH
	T	CH $_4$

d42
↑ vlnová délka ↓

Luminózní třídy

Spektrum - T, g (g → poleto)

Morgan - Keenan klasifikace

Ia	jinou vlností	IV poleto	}	Zjednod. → Tef, D, dist. a jinou. studium
Ib	vlností	V H γ		
II	moleto	VI poleto		
III	obří	VII BT		

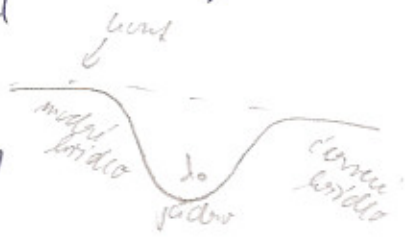
Redni g a křivka T - rozděl a indikují spektr. čarou (dby křivka st.
ionizace. Sahu - poleto-li hustota plynu, zmusují a pulat. zastavení
přechodu křivka křivka

Spectroscopy
 ↳ Vlna → frekvencia svetla (spektrum zemslosti + ma)

Spektrum - zemslosti $I(\lambda)$ (mu' spektrálna) - pramo um zemi. foto λ
 ↑ spojité, (mnoho spojité a A.
 čarové)

Spojité a málo ním, a λ , málo dly vdsu' volým, aotni' volým a
 spojitém mduumím - mri' mri' mu na λ
 čarové - dly vdsu' rár. pichodím

Zabrus ležie raste $\frac{I(\lambda)}{I_c(\lambda)}$
 Ekvir. rárta $W = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{I_c(\lambda_0) - I(\lambda)}{I_c(\lambda)}$

Profil - absorpciní
 + λ a p egypt

Prostřední část - přímouř - Lorentzův profil (z Heisenberga, z pohlky na
 det. hladiny je koncová)

$$\phi(\nu) = \frac{\frac{\Gamma}{4\pi^2}}{(\nu - \nu_0)^2 + (\frac{\Gamma}{4\pi})^2}$$

- problemy - rárny obliřují τ - pónstřím rárta a rárta p (lady p)

$$\phi(\nu) = \frac{\frac{\Gamma}{4\pi^2}}{(\nu - \nu_0)^2 + (\frac{\Gamma}{4\pi})^2}$$

- dopplerova - při mosp. rárta rárta rárta - gausovka

$$\phi(\nu) = \frac{1}{\sqrt{\pi} \Delta \nu_D} \exp\left[-\frac{(\nu - \nu_0)^2}{\Delta \nu_D^2}\right] \quad \Delta \nu_D = \nu_{exp} \frac{v_0}{c} \quad \nu_{exp} = \sqrt{\frac{2kT}{m}}$$

- vořitřin profil - kombinace Lorentze a dopplera

$$\phi(\nu) = \frac{1}{\sqrt{\pi} \Delta \nu_D} \frac{\frac{\Gamma}{4\pi^2}}{(\nu - \nu_0)^2 + (\frac{\Gamma}{4\pi})^2} \int_{-\infty}^{\infty} \exp\left[-\frac{(\nu - \nu_0)^2}{\Delta \nu_D^2}\right] d\nu^2$$

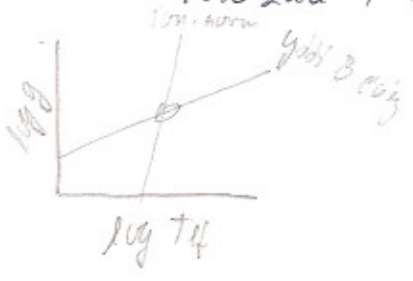
- rotace - pila rárta rárta a pónstřím, 2. vedalaje, dčimantí
 u hórlych hrd

Získávání informací

- zál. parametry atmosféry ρ se rárta rárta rárta
- T_{eff} , g (resp log g), v_{rot} síni, B , dčim. rárta

Udčim T_{eff} a log g - pónstřím 2 vřitřin' stupňu čar - jedna eillina' ma
 g , druba' ma T_{eff}

Rovina T_{eff} , log g - křivka křivky pro hor. profily rárta rárta rárta
 rárta + Baln. čar. (rárta, mórta rárta)

T_{eff} - z toho rárta rárta a mellela atmu
 rárta

čim. rárta - rárta rárta rárta